

AKOB

AKDENİZ OPERA ve BALE KULÜBÜ KÜLTÜR - SANAT DERGİSİ 24

Mediterranean Opera and Ballet Club Culture and Art Magazine

Fiyatı: 7 TL.

K.K.T.C. Fiyatı: 12 TL.

*Mersin Çağdaş Bir
Butik Konser Salonuna Kavuştu!*

Mersin Üniversitesi
Nevit Kodallı Oda Müziği
Uygulama ve Araştırma Merkezi

İSTANBUL'DAN 31 YIL SONRA
ANKARA PRÖMİYERİ YAPILAN OPERA

Guiseppe Verdi
Attila

Norwegian National
Opera's Director
Norveç Ulusal Operası Yönetmeni

**PER BOYE
HANSEN**

**CAZIN
TARİHSEL SERÜVENİ**

CAZA DEĞİNMEK

Londra'da Genç Bir Rejisör

Aylin Bozok

La BOHÈME

MDOB, Bülent Bezdzü - Rodolfo, Filiz Güneş - Mimi

Foto: Selami Türk

A close-up portrait of Per Boye Hansen, a middle-aged man with light brown hair and a full, greyish beard. He has blue eyes and is looking slightly to his right with a gentle smile. He is wearing a dark suit jacket over a light blue shirt.

Norveç Ulusal Operası
Yönetmeni

PER BOYE HANSEN

Ömer Eğecioğlu
Santa Barbara, CA, ABD
omer@cs.ucsb.edu

Norwegian National Opera's Director Per Boye Hansen

Per Boye Hansen, Norveç Ulusal Operası'nın (Den Norske Opera) yeni yönetmenliğine Yönetim Kurulu'nun oybirliği ile aldığı kararla 60'i aşkın adayın arasından seçilerek atandı. Bu görevi 2012'de üstlendi.

Opera dünyasında 30 yılı aşkın deneyim sahibi olan Hansen, opera rejisörlüğü çalışmalarını Essen'deki müzik akademisinde 1982 yılında tamamladı. 1983-1992 yılları arasında Oslo Summeropera topluluğunun kurucusu ve sanat yönetmeni olarak görev yaptı. Cologne Opera'da beş yıl yardımcı yönetici olarak çalıştı. Berlin'de, daha sonra Salzburg Festivali'nde yardımcı yönetici yaptı.

Norveç Ulusal Operası'nın yönetmenliğine 2005 yılından beri sürdürmekte olduğu Bergen Uluslararası Festivali yönetmenliğinin ardından geliyor.

Kendisi ile sahnelerini halka 2008 yılında açmış olan muhteşem Oslo Opera binasındaki mütevazi ofisinde konuştum.

Per Boye Hansen was appointed the new director of the Norwegian National Opera (Den Norske Opera) by the unanimous decision of the Board of Directors out of an applicant pool of over 60. He took over this position in 2012.

With more than 30 years experience in the opera world, Per Boye Hansen studied at the music academy in Essen where he took his diploma as opera director in 1982. He was founder and artistic director of the "Oslo Summeropera" from 1983 to 1992. He was for five years assistant director at the opera in Cologne and also worked in Berlin and as assistant director at the Salzburg Festival.

He comes to the opera director post after having served as the director of the Bergen International Festival since 2005.

I had the chance to interview him in his modest office in the fantastic new opera house in Oslo which opened its doors to the public in 2008.

Foto: Christopher Hagelund

Cok sayıda adayın arasından oybirliği ile seçilerek bu görevde getirildiniz. Bu şekilde atanmanız çok tatmin edici olmalı. Herkesin istediği adayınız.

Böyle bir görevde başladığınız zaman arkanızda büyük çapta destek olması çok önemli. Eğer kurul kararında bölünmüş olsayıdı benim için iyi bir başlangıç olmazdı. Bu nedenle oybirliği ile seçilmem çok sevindirici birşey.

İzninizle biraz önceye gidelim. Yönetmenlik okuluna Essen'de gittiniz. Bana aldığıınız eğitim hakkında bilgi verir misiniz?

Elbette. Essen'deki Akademi Avrupa'da özel opera rejisörlüğü eğitimi veren nadir okullarından biri. Bu tür okullar Hamburg'da, Münih'te ve Essen'de var. Essen'deki sınıf reji öğrenmek isteyen öğrencilere eğitim imkânı sağlayan oldukça küçük bir programdı. Bu Müzik Akademisi, dans, tiyatro, heykel ve resim gibi sanat dallarında eğitim veren Folkwang Hochschule'nin bir parçası olarak değişik sanat dallarını bünyesinde topluyor. Yaratılan atmosfer çok ilham vericiydi.

Oslo'da bir yaz opera serisi (Oslo Summeropera) başlattınız değil mi?

Çalışmalarımı bitirdikten sonra önce Cologne Operası'nda yardımcı yönetmen olarak birkaç sene çalıştım, daha sonra da aynı pozisyonda Salzburg Festivali'nde görev yaptım.

Salzburg Festivali en ünlü festivallerden biri.

Evet. Salzburg Festivali'nde çok ünlü rejisörlerle çalışma olanağı buldum. Bana yol gösterenler arasında özellikle Jean-Pierre Ponelle'den çok etkilendim. Bahsettiğiniz Oslo Summeropera'yı bu zamanlarda kurdum. Bağımsız opera sanatçılarını bir araya getiren bu topluluk Oslo'da her yaz bir opera sahneye koymuyordu. Bazıları Norveç operasından olan sanatçıların gönüllü olarak çalışıkları bir topluluktu. Burada çalışan genç sanatçılardan bazıları da daha sonra Norveç operasına gittiler.

Your appointment here must really have been gratifying. I know that you were selected from a pool of large number of applicants, and unanimously. You were everybody's choice.

Well I think it is quite important to have a good support behind you when you start a job like that. It wouldn't be good if it were divided. So I am very happy that it was a unanimous choice.

So let me start a while back. You were educated in Essen. Can you tell me a few words about your education?

Yes. It is one of the few places in Europe where they have a special program for people who want to study directing opera (regie). There is one in Hamburg, one in Munich and one in Essen. The Essen school was a small class of students who wanted to study music theater direction. The Essen Music Academy is a part of big complex called Folkwang Hochschule, which has lines for different art forms: dance, acting, sculpture and visual arts. All these different art forms are studied under a single roof, so to speak. So it was a very good atmosphere.

You also had a summer opera series here in Oslo?

After my studies I worked as the assistant director at the opera in Cologne for a number of years, I also worked at the Salzburg festival as an assistant director.

Salzburg is one of the most famous festivals of course.

Yes, and I was working with some of the best stage directors at the time, especially Jean-Pierre Ponelle, who was one of my mentors. At about the same time I started an independent group of opera workers in Oslo, and we produced one opera every summer. This was called the Oslo Summeropera. So this was a free initiative of a group of young people, some from the Norwegian Opera. Some of the people who worked with us went on and they were later engaged by the Norwegian Opera.

An enterprise like this, does it make you friends with the main opera company or rivals?

I don't think it was understood as rivalry. It was unique in that the young people did not have to wait but took the initiative.

So it must have been a positive experience for the young artists.

I think so. I think it was appreciated that we took this initiative. It went on for ten years. One summer we did two operas.

Which were some of the operas that you did with the Oslo Summeropera?

We started with A Midsummer Night's Dream by Benjamin Britten, and then we did quite a few operas by Mozart:

Bu kuruluş siz ana opera ile rakip mi yaptı, yoksa ilişkileriniz iyi miydi?

Rekabet gibi bir durum olduğunu sanmıyorum. Gençlerin kendi atılımları ile profesyonel yaşamda gelişmelerini sağlama amaçlı çok özel bir girişimdi.

Genç sanatçılar için çok olumlu bir deneyim olduğu anlaşılıyor.

Ben de öyle düşünüyorum ve bu girişimin çok takdir edildiğini sanıyorum. Programı on sene devam ettirdik. Hatta bir yaz halka iki opera birden sunduk.

Oslo Summeropera ile seslendirdiğiniz operalardan örnekler verebilir misiniz?

Benjamin Britten'in A Midsummer Night's Dream operası ile başladık, daha sonra çok sayıda Mozart seslendirdik: Cosi Fan Tutte, La Clemenza di Tito, Don Giovanni, Bastien und Bastienne, La Finta Giardiniera gibi. Gluck'ün Iphigénie en Tauride ve Monteverdi'nin L'Orfeo'sunu sunduk. Son yönettiğim eser ise Richard Strauss'un Ariadne auf Naxos operasıydı.

Bu eserler çok geniş bir yelpaze oluşturuyor.

Evet.

Bu Bergen Festival'inde göreve başlamanızdan hemen önce mi oluyor?

Hayır, 80'lerin sonu, 90'ların başındaydım. Daha sonra Oslo Art Management adlı bir şirket kurdum, emprezaryo olarak ses sanatçıları ile çalıştım, konserler ve turneler düzenledim. 2000 yılından itibaren beş sene süreyle Berlin Operası'nda çalıştım. Daha sonra Bergen'e gittim.

Berlin'de Komische Oper'de çalışınız.

Evet.

Komische Oper sadece komediler sahnelendirdiğiniz anlamına gelmiyor herhalde.

Bu adın çok ilginç bir tarihçesi var. Kurumu başlatan Walter Felsenstein'dı. Kendisi çok yenilikçi bir yönetmendi. Ona göre operada oyunculuk müzik kadar önemliydi ve bu nedenle konunun anlaşılması gerekiyordu. Buna Realistische Musiktheater adını vermiş ama tabii ki bu terim bile kendi içinde çelişkili, değil mi? Onun ilham kaynağı 19. yüzyıl Paris'tindeki Opera Comique'di. Felsenstein burjuvazinin Grand Opera'sına karşı halkın operasını oluşturma amacındaydı. Herkesin hoşlanabileceği müzikli bir tiyatro yaratmak istiyordu. Bu nedenle operalarda kullandığı dil de hep Almanca olmuştur.

Evet, bundan sonra Bergen'e gittiniz. Bergen Festivali de çok büyük bir festival.

Bergen Festivali Kuzey Avrupa'daki en büyük müzik ve tiyatro festivalidir. 1953 yılında temeli atılan bu festivalin oldukça

Cosi Fan Tutte, La Clemenza di Tito, Don Giovanni, Bastien und Bastienne, La Finta Giardiniera. We did Iphigénie en Tauride by Gluck and L'Orfeo by Monteverdi. The last opera I directed was Ariadne auf Naxos of Richard Strauss.

This is quite a spectrum.

Yes it was.

Was this right before you went to work for the Bergen Festival?

No, this was in the 80's and early 90's. Then I worked as an impresario and had my own company named Oslo Art Management where I produced concerts, tours and represented singers. Then in 2000 I was appointed to Berlin Opera where I worked for five years. After that I went to Bergen.

So this was the Komische Oper Berlin?

Yes.

Does this mean that you have always put on comic operas?

There is a very special history behind this name. It was Walter Felsenstein who was the founder. He was a very radical stage director and thought acting was as important as the music and that the storyline should be understandable. He called it the Realistische Musiktheater, which of course is a contradiction in terms. His inspiration was the Opera Comique in Paris in the 19th century. This was the opera accessible to the people while the Grand Opera was for the bourgeoisie. So it was a will to create an opera that would be accessible to everybody, a theater with music. The operas were all sung in German.

After this you went to Bergen, and Bergen also has one of the well established festivals.

It is the largest festival for music and theater in Northern Europe. It has a long tradition. It was founded in 1953. It is a wonderful platform to communicate art. For me it was a gift and a privilege to have this position. I was working with chamber music, orchestral music, theater. So for 7 years I worked with not only opera but other art forms that are very close to my heart. Now I am back to opera.

What are your plans for developing the opera in Norway?

I think we have to take this opportunity very seriously. It is almost a paradox that one of the smallest countries in Europe with almost no opera tradition gets this fantastic building. It is out of the ordinary, it is a miracle. People never thought that such a thing was possible. So I think that we have to use this fantastic opportunity. There are two basic tasks we have to deal with. One is to build up and to continue to nourish the opera as an art form in Norway, to make opera a vital art form in the Norwegian society.

köklü bir gelenegi var. Sanati halka tanıtmak için harika bir platform oluşturuyor. Benim için bu pozisyonu getirmek çok gurur vericiydi. Oda müziği, orkestra müziği, tiyatro gibi alanlarda çalıştım. Yedi sene boyunca sadece opera değil, aşık olduğum diğer bütün bu sanat dalları ile de haşır neşir oldum. Şimdi artık operaya geri dönüyorum.

Norveç'de opera kültürüünü geliştirmek için planlarınız nedir?

Ben elimizdeki bu fırsatı çok ciddiye alıyorum. Avrupa'nın en küçük ülkelerinden birinin bu muhteşem opera salonuna sahip olması bir çelişki gibi görünebilir. Bu olağanüstü olayı bir mucize olarak görüyorum. Kimse böyle bir şeyin gerçekleşebileceğini düşünemezdi. Bu inanılmaz fırsatı kullanmak da bize düşüyor. Yapmamız gereken iki ana iş var. Bunların biri opera çalışmalarını desteklemek ve Norveç toplumuna sevdirmek ve bu sanat dalını kültürümüzün bir parçası yapmak. Bunu gerçekleştirmek için halka geleneksel opera repertuarını öğretmeliyiz. Bu repertuar opera sanatına giriş özelliği taşıyor. Bunun yanısıra köklü bir gelenegimiz olmamasının olumlu bir yönü de var. Norveçli izleyiciler yeni fikirlere daha açık. Bu nedenle repertuarımıza yeni eserler katarak geniş bir izleyici kitlesine ulaşmak arzusundayım.

Norveçli bestecilerin yeni eserleri ve geleneksel repertuar arasındaki dengeyi nasıl sağlamayı düşünüyorsunuz?

Norveç'te köklü bir opera gelenegi yok. Bu bizim için çok yeni. Opera yazacak yetenekli besteciler bularak bu gelenegi neredeyse sıfırdan yaratmak durumundayız. Aynı zamanda opera binasının genç bestecilere açık olmasını istiyorum. Opera sanatının böyle öğrenilmesi gerek. Burada zaman geçirmelerini, yeni bir eser bestelemeye girişmeden önce produksyonlarımızı yakından takip ederek operanın ne olup ne olmadığını görmelerini istiyorum. Çok sayıda besteciden opera ismarladım. Şu anda bizim için yazılmakta olan birkaç yeni opera var.

Bunlar ne zaman tamamlanacak?

Yakında. Bunlardan birini 2014-15 sezonunda seslendirmeyi düşünüyorum, sonra bir de 2015-16 sezonunda.

Opera zevkini yayma amacıyla topluluğu Norveç içi turnelere çıkarmayı düşünüyorsunuz?

Evet. Bunu zaten yapıyoruz ve önmüzdeki yıllarda da daha büyük bir şevkle uygulamaya devam edeceğiz. Örneğin La Traviata'yı Norveç'in en kuzeyi dahil, ülkenin birçok yerinde sahneleyeceğiz. Operamız ulusal bir kuruluş, bu nedenle bu bizim yükümlülüğümüz. Amacımız sadece Oslo'ya hizmet etmek değildir.

Norveç Operası mali desteğini sadece devletten mi alıyor, yoksa özel şirketlerin katılımı da var mı?

Özel sponsorlarımız da var, ama bunlar bütçemizin büyük bir kısmını oluşturmuyor. Sanırım ki şu anda en fazla %10 kadar

In order to do that, we have to make the standard opera repertoire accessible. That will always be an important entrance to the world of opera. On the other hand, the lack of a long tradition means that the audience in Norway are more open to new ideas. We have a chance to contribute with some fresh ideas and make contemporary opera a natural and important part of the repertoire. So I want to work a lot with new creations and communicate opera to a broad audience.

What are your plans for staging Norwegian works versus the standard repertoire?

We don't have a very strong opera tradition on Norway. It is hardly there. We have to build a new one by finding the right composers to write operas. I also want the opera house to be accessible to young composers so they can learn the handcraft of opera. I want them to stay here, follow the productions, to be immersed in them, and understand what opera is all about before they write operas. I have commissioned quite a few composers to write operas for us. Now we are in the process of getting several new operas written.

What is the timeframe for the completion of these?

I am hoping to have one new production in the 2014-15 season, and one in the 2015-16 season.

In terms of popularizing opera, do you have plans to take at least a subset of the company on tour in Norway?

Yes. We have done it in the past and we will do it with a new force in the coming seasons, taking La Traviata to various places in Norway, all the way up to the northernmost parts of the country. Our opera company has an obligation to be a national company, it is not meant to be for Oslo only.

Is Norwegian Opera completely funded by the state or do you also have private sponsors?

We have private sponsors, but these don't make up a very large part of the budget, I think at the moment less than 10%. We are basically funded by the Norwegian government, a very substantial subsidy.

This allows you produce over 300 events a year?

Yes. It is important for me to increase the number of opera titles produced on the main stage. The ideal for me would be 5-6 new productions and 5-6 repertoire productions every season.

It must be gratifying to be in the middle of a period of setting a tradition in Norway.

I am surrounded by people who are very highly inspired. We feel that we have a unique chance to change something. As their leader for me this is a very good moment.

özel şirketlerden geliyor. Biz bir kamu kuruluşuyuz, devletten aldığımız mali destek de hatırı sayılır bir düzeyde.

Bu da sizin her yıl 300'ün üzerinde eser sunmanızı sağlıyor, değil mi?

Evet. Benim için önemli hedeflerden biri büyük salonda sahnelenen operaların sayısını artırmak. Her sezon 5-6 yeni yapım ve bir o kadar da geleneksel repertuvardan seçimler sunabilmek istiyorum.

Norveç'te bir opera geleneği yaratma uğraşı sizin için çok tatmin edici olmalı.

Beraber çalıştığım insanlar da benim heyecanımı paylaşıyorlar. Birşeyleri değiştirmek için bize büyük bir fırsat verildiğini düşünüyorum. Onların yönetici olarak bu benim için çok heyecanlı bir süreç yaratıyor.

Sizin yönetim tarzınız nasıldır? Günlük işlerinizi nasıl yapıyorsunuz?

Bunu belki de başkalarına sormak daha iyi olacak! Bazı ilkelere ve önemini düşündüğüm prensiplere uymaya çalışıyorum. Herşeyden önce güvenilir olmak çok önemli. İnsan bilmediği bir konuda soru sormaktan çekinmemeli. Profesyonel etik sahibi olmazsan kimsenin sana inanmasını da bekleyemezsın. Diğer is şeffaflık. Bu daha teknik bir problem, ama bilgiye erişebilmek ve böyle büyük bir organizasyonda bilgi akışının serbest olması çok önem taşüyor. Üçüncü önemli şey ise kararlılık. Yaptığınız seçimlerinizin sorumluluğunu yüklenin ve o seçimleri kararlılıkla, tereddüsüz yapın.

Keşke politikacılar da bu prensiplerin ışığında çalışabilselerdi.

Çok haklısınız.

Avrupa'daki diğer operalarla ortak çalışmalarınız olacak mı?

Evet. Deutsche Oper Berlin ve Sydney Opera ile ortak çalışmalarımız olacak. Ayrıca Brussels Opera, Copenhagen Opera gibi kuruluşlarla da işbirliği yapmayı düşünüyoruz.

Daimi kadronuzda kaç sanatçı var?

Onbeş ses sanatçımız var, dolayısıyla küçük bir kadro sayılır. Bunu misafir sanatçılara takviye edip zenginleştiriyoruz.

En sevdığınız opera bestecisi kimdir sorabilir miyim?

Mozart. Büyük opera bestecilerinin sayısı tabii ki çok, ama Mozart yaşamımda hep yanında oldu, o kendine has müziği beni hala şaşırtmaya devam ediyor.

Tekrar teşekkür ederim, size ve enerjik kadronuzuza önumüzdeki sezonlarda üstün başarılar dilerim.

What is your management style? How do you do things?

It is almost better to ask other people about that. I have some guidelines, things that I think are important. First of all it is very important to be credible. Be yourself. If you don't know the answer, be open about it. You will be lost without professional integrity and people will not have a reason to believe you. The other one is transparency. It is a technical problem, but it is extremely important to be able to access information, and to have information flowing freely in a big organization such as this. The third thing that is important is clarity. Take responsibility for your choices, make those choices, and be decisive in carrying them out.

I wish politicians could operate with these principles also.
Yes indeed.

Do you have partnerships planned with opera companies in Europe?

Yes we do. I have a partnership with the Deutsche Oper Berlin and with the Sydney Opera. We will also collaborate with the Brussels Opera, Copenhagen Opera and possibly others.

How big is your permanent set of artists?

We have fifteen singers, so it is a quite small ensemble, and then we have guest artists of course.

If I may ask, who is your favorite opera composer?

Mozart. There are so many of course, but Mozart has followed me all my life, he is so unique, and his music never ceases to amaze me.

Thank you again, and I wish you successful seasons with your energetic and exciting team.